

AZ ERDŐGAZDÁLKODÁS SZOVJET GÉPIMPORTJÁNAK 30 ÉVE

A második világháború befejezésével hazánkban a társadalmi viszonyok gyökeresen megváltoztak. Ez a társadalmi változás az alkotómunka és a technikai fejlődés előtt széles kaput nyitott, melynek során a magyar erdőgazdálkodás is lehetőséget és kötelességet kapott a fejlődésre, az erdészek teljesíthették hivatásukat.

Az újjáépítés igen fontos nyersanyaga volt a fa, melyet biztosítani kellett, de ezzel egyidőben az újraerdősítés, sőt az új erdők létesítése is legalább ugyanolyan mértékben lehetővé vált.

Ezt a hirtelen jelentkező és alapvetően fontos munkát a magyar erdészet nem tudta volna maradéktalanul elvégezni, ha a háború előtti módszerekkel dolgozik.

Új technika, új szemlélet és ennek megvalósításához gépekre volt szükség, melyekkel munkánk eredményeit megsokszorozhattuk, munkánkat hatékonyabba tehattük.

A lerombolt és kifosztott országnak, az erdészek megfogyott seregének segítségére volt szüksége. Munkánkhoz ezt a segítséget az új technika kialakításához szükséges ismeretek megszerzési lehetőségében és az alapvetően fontos gépek biztosításában a Szovjetuniótól kaptuk meg.

A fára azonban nemcsak az újjáépítés céljaira volt szükségünk, hanem ezt követően is mind fontosabb nyersanyagunk lesz mind ipari nyersanyag, mind energiahordozó, mind magas értékű késztermék. A fa az embert mind történelme, mind egyedi élete során végigkísérte és kíséri, sőt jelentősége mind szélesebb körű, felhasználása rohamosan növekszik.

Fa nélkül nincs mezőgazdaság, fa nélkül nincs ipar, fa nélkül nincs egészség és jókedv, fa nélkül nincs élet.

A fát, az erdőt legfontosabb javaink közé kell sorolnunk és kötelesek is vagyunk így bánni vele. Ezért erdőgazdálkodásunkat tudásunk és erőnk szerint a legmagasabb fokra kell fejlesztenünk. Ehhez a feladathoz ismét még fejlettebb technika, hivatástudó szakemberek és korszerű gépek kellenek.

A feladatok elvégzéséhez elsősorban érdeink szükséges mértékű feltárása volt fontos. Ennél a munkánál a mai napig is a tolólappal felszerelt szovjet lánctalpas traktorokkal dolgozunk, munkaerőt, időt és költséget megtakarítva. Üzembiztonságuk, egyszerű kezelésük és javításuk, magas teljesítményük miatt állják még ma is a próbát.

A földutak építésében és karbantartási munkáiban ugyancsak mintegy harminc éve alkalmazzuk a szovjet motoros és vontatott grédereket, melyek az erdőgazdaságok nélkülözhetetlen gépei.

A különböző szovjet lánctalpas traktorok a nehezebb vágásterületeken a kezdeti időszakban jelentősebb mértékben, ma már azonban csak speciális, elsősorban ártéri, mocsaras terepeken fontos gépei a közelítési munkának. Kezdetben a szovjet KT—12 típusú traktorok és a TL—3 típusú csörlők, majd az Sz—80, Sz—100, Sz—103 típusú nehéz, továbbá a TDT—75, DT—54, valamint a TDT—55 típusú könnyebb, de a közelítési feladatokra specializált traktorok végezték, ill. végzik a közelítési munkák egy részét.

Ugyancsak a nehéz szovjet láncfalpas traktorok végzik különböző munkagépekkel a vágásfelújítás legmunkaigényesebb műveleteit is, mint a tuskókiemelés, dózerolást, szántást és gyökérfésülést.

A szántást ugyancsak szovjet rigol ekével végezzük. A kezdeti időszakban nagy segítséget jelentettek a szovjet K—1A típusú tuskókiemelők. A vágásfelújításoknál és telepítéseknél a szovjet SzLCS és SzLN típusú ültetőgépekkel tudtuk a munkát hatékonyabbá tenni.

A fejlesztés egyik forradalmi korszakát jelentették a döntés, darabolás és gallyazás műveleteiben a szovjet DRUZSBA benzinmotoros láncfűrészek, amelyek a kétszemélyes, nehéz csehszlovák fűrészeket váltották fel.

Az erdei faanyag rakodásánál több szovjet módszerrel kísérleteztünk, melyek közül egy időszakban a kétdobos csőrökkel való rakodás terjedt el, de jelentős munkafeladatokat oldottak meg a ZISS tehergépkocsi-alvázra szerelt JANVAREC daruk is.

A traktoros-pótkocsi, ún. kiszállítási munkánál a szovjet mezőgazdasági traktorok napjainkban is nagy szerepet töltenek be.

A faanyag szállításában többféle szovjet tehergépkocsit alkalmaztunk, melyek közül a ZIL—130 típ. vált a legáltalánosabbá. Felkészítőtelepeinken nagy mennyiségben alkalmazzuk, igen jó eredménnyel a különböző homlok-, marcolós és oldalvillás (GAZ 4043, 4045 M, 4045 LM és 4065 típ.) szovjet targoncákat.

Ezek mind a rönkanyag, mind a szelvényáru mozgatására és rakodására alkalmasak. Ugyancsak beváltak és általánosan alkalmazottak a szovjet KKSZ—10 típ. konzolos bakdaruk is, melyek alsórakodóinon, fűrészüzemeinkben végeznek hatékony munkát.

Nagy segítséget jelentenek a ma már nélkülözhetetlen szovjet GAZ és UAZ terepjáró gépkocsik is, melyek az erdőgazdasági munka szervezésében, iránításában és a gépek karbantartásában kerültek alkalmazásra.

Az elsődleges fafeldolgozás területén ugyancsak nagy darabszámban dolgoznak szovjet keretfűrészek és fűrészlapélezők. Elsősorban az RK—RT—2 típ. keretfűrészek, valamint a TCSPA—3 és TCSPA—5 fűrészlapélező gépek közismertek.

Jelenleg is számos szovjet erdészeti és faipari gép importjára lenne lehetőség, azonban az igen szigorú magyar munkavédelmi előírások okozta nehézségekbe ütközik.

Így folyamataiban ma a TB—1 darus, szorítózsámolyos szovjet láncfalpas traktor importjának lehetővé tétele is rövidesen megindul, a T—157 típ., gumikerekes, csőrös közelítőgép, valamint a TAJGA benzinmotoros láncfűrész vizsgálata is.

A jelentősen növekvő szovjet fakitermelés és -feldolgozás a Szovjetunióban is elindította még korszerűbb, még hatékonyabb technikák kialakítását, gépek szerkesztését, vizsgálatát és gyártását. A magyar viszonyok is igényt tartanak ezen gépekre — elsősorban gumikerekes — gépcsoportokra.

Piackutatásaink során azokat a gépeket keressük, amelyek a szovjet erdőviszonyoktól jelentősen eltérő magyar viszonyokra is alkalmasak lesznek.

Az 1979. aug. 29-től szeptember 12-ig tartó, moszkvai LESDREVMAS megtekintése, a lehetőségek tanulmányozása erre igen jó alkalom.